„ЗАСТАВА“ излази редовно: средом, петком и недељом на целом табаку, а уторком на по табака.

ЦЕНА ЈЕ
за Аустро-Угарску:
на целу годину . . . . . 14 ф. — к.
на по године . . . . . 7 ф. — к.
на четврт године . . . . . 3 ф. 50 к.
на 1 месец . . . . . 1 ф. 20 к.

За Србију
на годину 32 дин., на по године 16 дин., на четврт године 8 динара.

ЗАСТАВА.

ОРГАН СРПСКЕ НАРОДНЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ.

За ОГЛАСЕ плаћа се по 6 новч. од сваке врсте оваких ситних слова; за жиг се плаћа по 30 новч. сваки пут.

ДОПИСИ шаљу се уредништву, а претплата и огласи администрацији „ЗАСТАВЕ“

Уредништво и администрација „Заставе“ налази се у кући г. Ст. Јеефтића, главна улица.

НЕПЛАЋЕНА ПИСМА не примају се.

РУКОПИСЕ не враћамо.

Поједини бројеви стају 10 новч.

БРОЈ 57. У НОВОМ САДУ У НЕДЕЉУ 10. АПРИЛА 1894. ГОДИНА XXIX.

ТРИСТАГОДИШЊИЦА СПАЉЕЊА МОШТИЈУ СВЕТОГ САВЕ.

(Реч после митрополијског збора.)

На Цвети, 1894. год.

Под утисцима величанствене појаве митрополијског збора, који је сву пажњу овостраног Српства на се привукао, и који је ову цветну недељу украсио историјском значајношћу у борби нашег народа за веру и народност, морамо да се обратимо једној другој ствари, која је са нашом вером и народности такођер у најближој вези.

Појава митрополијског збора тако је значајна, а донесене одлуке таке су важне и пуне садржаја, да би њима још дуго времена могли пунити ступце јавних листова, и заиста још дуго ћемо се на њих враћати и заступати и ширити она начела, која се у одлукама садржавају, и све ћемо употребити да што више земљишта у народу задобију и што дубља корена ухвате; — али не смемо ни часа часити да се и другим појавама обратимо, — на које у последњим данима нисмо више пажње обратити могли.

Није ли у томе заиста значајна случајност, да баш данас када нам је вера, школа и народност у највећој опасности, и када је у обрану тих светиња наш народ тако дивно устао на митрополијском збору, — да се баш сада навршавају 300 година од оног дана када је оснивоац наше вере и просвете, заштитник наших школа а тиме и народности, на Врачару спаљен?

Још само 17 дана деле нас од тог часа када је ветар на све стране Српства разнео пепео св. Саве, 27. априла 1594. године.

Даклем 27. априла ове године навршиће се, као што су то наши научари доказали, равно 300 година од спаљивања моштију првог просветитеља српскога.

Зар Срби могу хладни остати према томе дану?

Зар прослава те тристагодишњице, не би достојно продужење и допуна митрополијском збору била, — зар да та прослава не буде један корак даље у утврђивању тековине са митрополијског збора?

Ствар о прослави већ је покренута, пало је више предлога, но баш због митрополијског збора није довољно напредовала.

Време је кратко, — ал довољно да се најпробитачнији начин за прославу изабере.

Најприличнији нам се чини овај предлог, који онде прихваћамо:

У очи тога дана, у свима црквама и манастирима српским, са целим свећенством треба одслужити вечерње, а на сам дан тристагодишњи, истим начином треба одслужити свечану литургију светосавску. Сви српски архијереји, митрополити и владике, треба тога дана лично сами да служе архијерејску службу, и то сваки у месту своје резиденције. На литургији тој треба да певају сва певачка српска друштва, где год има и колико их год има. После литургије месни парох треба да говори народу кратку проповед, о св. Сави и о значају ове тристагодишњице са верског гледишта. Ту проповед, која би морала бити кратка, јасна, лепа, топла и без учењачких фраза, требали би да саставе сами архијереји и да је у облику пастирске посланице за времена доставе подручном свештенству.

По свршеној литургији, светковину треба пренети у српску школу и приредити је уз суделовање свеколике школске деце, по уобичајеном начину светосавских прослава. Овај део светковине треба отворити песмом: „Ускликнимо с љубављу светитељу Сави“, а то треба да певају сва деца без разлике. Но, изузетно, овог пута не треба многих декламација дечијих, него место тога нека учитељ кратко али разговетно протумачи деци живот и рад светог Саве, и значај ове тристагодишњице са школског гледишта. Кад деца сврше своје, онда учитељ треба сваком ученику без разлике да дарује по какву лепу и поучну српску књижицу, као уздарје светог Саве. (Ово би требало чинити сваке године, а трошак за ове књижице треба да узме на себе сама општина или поједини родољуби). Најпосле учитељ овом приликом треба да се обрати присутном народу и дечијим родитељима, па да им лепо протумачи значај и важност „Српске Школске Матице“, и да одмах на лицу места почне уписивање чланова Српске Школске Матице, али тако, да нико од присутних не ускрати свој ма најмањи добровољни дарак, било да дарује као школски добротвор, било с покој душе својих мртвих. (И ово треба понављати редовно сваке године о св. Сави, а тада би увек требало пред сакупљеним народом прочитати лањски списак прилагача и предузети ново уписивање, па онда оне, који ма и најмање шта приложише школи, треба лепо похвалити, да би се постидели они, који ништа не приложише или тога ради чак и не дођоше на ту светковину). Ово би овако требало чинити све донде, док се чланство Српске Школске Матице не утврди посебним правилима, јер и онако се оснивање Матице мора почети добровољним прилозима. А покретачи ове замисли нека нам у јавности што пре разложе свој основни план о уређењу Српске Школске Матице.

Истога дана, где год је могуће, ваља приредити забавно помен-вече светосавско и то, од прилике овако: Забаву треба отворити (где је то могуће) живом сликом „Свети Сава благосиља Српчад“ (по познатој Крстићевој икони) или „Св. Сава мири завађену мрачу“ (по Суботићевом „Крст и круна“) или „Свети Сава крунише свога брата Стефана Првовенчаног“, или тако што год. А цело трајање ове живе слике треба да прати лагано, сасма тихо певање песме „Ускликнимо с љубављу“. Но где је немогуће приредити живу слику, довољно је почети песмом „Ускликнимо“. За тим, који световњак треба лепим говором да протумачи живот и рад св Саве и значај ове тристагодишњице са историјско-народносног гледишта. Такођер и овом приликом треба подстаћи народно одушевљење за Српску Школску Матицу, па макар се то чинило и посебним говором. Раскалашног певања, игранке и велике пијанке никако не сме бити на овом тристагодишњем помен-вечеру светосавском, да се не би огрешило о свети пепео Немањићев. Треба декламовати, певати и уз гусле гудити народне и уметне песме, али само оне, које се односе на св. Саву. Овога пута не сме бити никакве друге свирке, осим гусала јаворових. Где има добрих певача или певачке дружине, могу се певати и друге световне песме, али само родољубиве. Ако се здрави, треба (подстицања ради) наздрављати само народним црквено-школским добротворима (присутним или неприсутним, живим или покојним). Све ово треба да има општи српски облик и треба да буде приступачно сваком Србину и свакој Српкињи, од најбогатијих до најсиротнијих. За то на ово поменвече треба доћи у обичном оделу, а приступ треба да буде свакоме дозвољен и бесплатан — без улазнице. Трошак за овај вечерњи део светковине треба да подмири или општина, или да се имућнији појединци ревепишу међу собом. Раскоша у опће никаквог не би смело бити. Раскошно украшавање (декорирање) дворане треба избегавата, а новац, који би се на то утрошио, треба даровати месној школи.

Бригу о приређивању првог и другог дела ове светковине (у цркви и школи) треба да узме на се месни црквено-школски одбор, са паросима и учитељима. А трећи (вечерњи) део треба да приреди сам народ или његова одрасла омладина. Тога ради ваља за времена изабрати приређивачки одбор од неколико најподузетнијих људи.

То се све даје донде припремити и учинити.

Просветни заводи наши, учена друштва, и сваки појединац знаће шта му је дужност чинити, да се покажу достојни сени св. Саве.

Узвишено данашње расположење нашега народа, и одушевљење устостручиће снагу, те ће се све моћи постићи и извршити.

За то употребимо тај згодни тренутак, да покажемо да великим делом митрополијског збора нисмо заморени, већ да нам је он тек отворио вољу на нову борбу, нове жртве, нов рад у одбрани наше вере, школе и народности!

Доментијан.

Нови Сад, 9. априла.

Депутације код дра Светозара Милетића. Прилику митрополијског збора, многи су употребили на то да посете у Н. Саду седог народног борца дра Св. Милетића, коме је и сам збор, када је др. Полит споменуо рад некадашњих Срба посланика на угарском сабору, довикнуо громко: „Живио Милетић! — Долазили су му поједини и читаве депутације, међу којима нарочито спомињемо депутацију омладине са великих школа. Ове посете веома су пријатно утецале на оседелог народног великана и мученика, све их је радосно примио и са њима се поразговорио, сви су га оставили пуни задовољством, што су га могли очима угледати и руку му целивати. — Дух Милетићев жив је — међу нама је!

*

Збор београдске великошколске омладине. Београдска великошколска омладина послала је 22 изасланика на наш митрополијски збор, међу којима је било и неколико чланова црногорске омладине што се учи у Београду. Као што смо извештени, држи данас у недељу у Београду великошколска омладина збор, на којем ће јој изасланици поднети извештај о нашем митрополијском збору. Ми се томе напредно радујемо, што се млађи нараштај у Србији тако важним нашим приликама. То нам свима само од превелике користи бити може, а баш то је и велика несрећа по нас била, што смо се међусобно тако слабо познавали.

*

Зближење српске омладине. На митрополијском збору било је чланова и изасланика будимпештанске, загребачке и београдске академске омладине, који су ту прилику употребили да се упознају и поразговарају о међусобним одношајима. Договарало се о сталној вези и међусобном додиру и учињене су већ и неке припреме. Ми им из дубине душе желимо сретна успеха у корист српске мисли!

Поглед по свету.

— Обвезни грађански брак пред горњом кућом. Угарски сабор поднео је горњој кући између осталих усвојених законских предлога и — законски предлог о обвезном грађанском браку. Одбор од тројице чланова горње куће, узеће га у претрес сад на велики четвртак, а држи се да ће претрес бити готов одмах у тој седници. Пред целу горњу кућу доћи ће овај закон. предлог најдоцније 25. априла (7. маја). „П. Лојд“ мисли (он би бар тако хтео да буде), да не ће бити много говорника, а у име католичког епископата да ће говорити кардинал Шлаух, али кратко.

— Ванредни састанак тројед-

ПОДЛИСТАК.

ДВА СТАРА РАТНА ДРУГА.

АЛБЕРТ ПЕРОН.

Отворе се врата на кавани; уђе један висок старац, увијен у зимски огртач. Очи му севају испод дугачких трепавица. На лицу му дугачак ожиљак од ране, који донекле покрива капа, коју навукао до ушију. Ослањајући се на штап, кашљући, лагано корачаше столу, који беше ту у близини.

Иза стола уједанпут скочи неки стари господин и погледаше један другом у очи... Познадоше се...

— Антоан Маривал, од 3. компаније, је ли?

— Јест! И Фредерик Лесталин од 4. компаније, је л?!

— Тако је!

Два се ветерана загрлише. Цепгећи од радости гледаху један у другог.

— Где сам те видио последњи пут? — пита Лесталин.

— Код Константине — одговори Маривал.. Сећаш се? Леђи сам стојао међу кактусима.

Лесталин неко време премишљаше. Уједанпут рече:

— Јест, јест! Ти си добио ударац по глави. Но шта се смејеш? Зар није тако било? Та као да те сад гледам поред кактуса. Коњ ти лежи на земљи — ти рањен на хиљаду места вичеш и када си мене приметио, повичеш: „Оди овамо Лесталине! постој и ти на овом месту иза кактуса...“

— Хе, хе, хе! смеје се Маривал — увек онај стари весељак Лесталин...

Два старца се опет загрлише, смеју се држећи један другог у нарачју.

— Но, но, шта је то?! узвикну наједанпут Маривал, осетио сам као да ме је нешто страшно ударило по нози!

— Ти обешењаковићу један — рече Лесталин показујући на своју ногу — зар ниси приметио?

Маривал погледа на ногу

— Дрвена нога?!

— На жалост, јесте!

— Шта? На жалост?! Треба да си горд друже. Али где си је изгубио... Ваљда још у Африци... Зацело!

— На жалост, не!

— Ваљда на Криму?

— На жалост, не!

— Па онда у Италији?

— На жалост, ни тамо.

— По свој прилици 1870 г.

— Не друже, ни тамо!

— Но онда сам баш љубопитљив. Дед причај! Дакле где? Лесталин се наже пријатељу и пошто се уверио, да га нико не чује, рече му на уво:

— У Орлеану 1884 године.

— У Орлеану?! — рече чудећи се Маривал, скупивши боре на челу, као да премишља о нечем. Не разумем...

— Хајдемо, друже! Протумачићу ти све, али не ћу да и други чује.

Ухвативши се испод руке изађоше на улицу.

— Старче! — рече Лесталин, кад су били на само, што ћу ти сад рећи, нека остане међу нама.

И охрабривши се, настави:

— Никад нисам био бог зна како срећан. А учествовао сам у неких четрдесет битака! Борио сам се као разјарен лав; било је око мене по десет непријатељских бајонета, а често сам бивао пред грлом од топа. Капу ми прорешеташе кугле, одело са сто страна опаљено од барута. Али за целог свог војничког живота не добих ни једну рану! Ово ме је једило, јер на послетку кад човек дође кући без и једне ране, рђави језици говоре: „гле, овај се добро сакрио од барута!“ Кренем се 1780. у очи кулмске битке. Нешто је било ту другога; додијао овај монотони живот. Без сабље, оружја одем међу пруске војнике и почнем викати: „хеј, хеј ви Прушчићи, ходите овамо, ако вас није жао мрети.“ Прусићи поскакаше.

„Не идите! То је предстража!“ викну на њих официр им, а јунаци се разбегоше који десно, који лево. Наскоро се склопи мир и ја увек остадох без и једне ране. Вративши се кући, узмем неку удовицу.

— Удовицу?! — прекину га Маривал.

— О, брате! Каква жена! продужи Лесталин одушевљено. Прави драгонер! Какав спас! Какве руке! Колико ме пута ругаше називајући ме „мишићем“, „кртином“. Једном после мало жешћег призора, када ми пребаци, што сам овако оматорио, а немам одликовања, одлучно изјавим, да ћу, ако се не смири, покренути брачну парницу. Она ми и не одговори. Тим боље, помислих, но сад ћу ја да кажем... „Одмах ћу да покренем парницу!“ викнем и залупим за собом врата. Пођем низ степенице, говорећи у себи: „Јест! Још данас ћу покренути!“ Уједанпут осетих, како ме неко одостраг гурну... Чујем говор женин: „Но, сад покрени!...“ и почех се котршкати преко степеница, Брате! Помисли, скрио сам ногу! Што није ударио рат, учинила једна жена! Можеш мислити, како сам је се лако опростио.

— О, о, махаше главом Маривал.

— Брате, није то још ништа; пре по године, дође до мене један умировљен генерал, који становаше баш под мојом собом.

— Како, како, јуначе? питаше ме.

— Тако, као што и мој генерал! одговорим. Мислио сам, да хоће да говори о тој ствари, што сам имао са женом. — Он настави;

— Не патите се више?

— О, не! Сад сам бар миран.

— Бога ми, то је, непријатно?

ничког сабора. Из Загреба јављају, да ће се троједнички сабор састати 8. (20.) маја у ванредно заседање, у којем ће доћи на претрес између осталог накнадни прорачун, законски предлог о повишењу чиновничких плата и нов закон о градовима.

— Из Србије (Два краљева указа). У 76. броју „Срп. Новина“ изашла су два краљевска указа од 5. априла о. г., која се тичу посланичких места на руском и румунском двору. Првим указом се прима оставка на државну службу Николе Б. Пашића, изванредног посланика и пуномоћног министра на царском руском двору; а другим се разрешује од дојакошње дужности и ставља на расположење влади изванредни посланик и пуномоћни министар I. класе Мих. Кр. Ђорђевић. — Поговара се, да ће за посланика у Петроград бити послан Алимпије Васиљевић (либерал); за посланика у Букурешт Чеда Мијатовић (напредњак); за посланика у Цариград Владан Ђорђевић (напредњак), а у Беч да се поново враћа Ђорђе Симић.

ДОЛЕ СА ЦРКВЕНИМ РЕФОРМАМА!

НАПОМЕНА. По што су изасланици појединих црквених општина, тек на сам дан збора, без претходне пријаве у Сремске Карловце стигли, а тамо у оном метежу, нису могли да предаду своје веровнице, то се умољавају, да то сада накнадно поштом неодложно пошљу на др. Емила Гаврилу у Нови Сад, да би у записник збора ући могле све оне општине, које су протестовале. Записник са свима пријавама, списима, брзојавима и веровницама доћи ће на сачување у архиву српске црквене општине у Ср. Карловцих вечнога спомена ради.

*

Како неке српске црквене општине, нису могле пре збора сазвати скупштине ради протестовања, то ипак не смеју остати за осталима и треба то накнадно да учине и изјаве, да пристају уз збор, одобравају његов рад и прихваћају његове одлуке. О томе ваља одмах известити др. Емила Гаврилу, како би у записник збора ући могле.

*

Протест црквене општине у Стејановци. Црквени одбор држао је данас 3. априла седницу, у којој је на предлог свог пароха протестовао против црквено-политичких реформи, поднео молбу саборском одбору ради што скоријег сазива сабора и означио три изасланика на митрополијски збор у Карловце.

*

Протест црквене општине у Прхову. Црквена општина у Прхову уложила је протест против црквених рефорама у својој ванредној седници, држаној дана 3. (15.) априла о. г. и умолила је високославни саборски одбор за што скорији сазив народно-црквеног сабора; уједно је решила, да што више отиду у Карловце на митрополијски збор.

*

Протест црквене скупштине у Пачиру. 2. априла била је редовна црк. школска скупштина, у којој је једногласно решено, да се протестује против црквених рефорама. — Уједно изабрала је четворицу изасланика за општи митрополијски збор у Ср. Карловце.

Брзојавни поздрави.

ТЕМИШВАР. Поздрављам митрополијски збор са жељом, да му радња у обрани црквено-народних светиња буде срећна и Богом благословена!

Епископ Никанор.

N. SZEBEN. Im Namen der Rumänischen National Partei übersende ihnen innigste Wünsche zum möglichst fruchtbringenden Erfolge der Berathung ihrer imposanten national-Versammlung, welche wir mit Gefühlen aufrichtigsten Sympathie und Solidarität verfolgen. Живио народ српски! За крст часни и слободу златну! — Dr. Ratiu, president des Central Comites der Rumänischen National Partei.

BALAZSFALVA. Ve salutam cu bucurie si protestam impreune voi in numele romanilnor din klaj si juru. — Teodor Omsor.

KARANSZEBES. Salutam cu dragoste fratiasca adunarea din Carlovici a poporului Serbesc felicitam biserika Serbeasca la pasirca resoluta contra reformalor ce perikliteaza crestinisnull si aderam din inima la clonclusele ei. — Mihaiu Popoviciu protopopul, Mehadiei Andreia Ghidia protopopul Caransbesului, tit hatiec advocat Juon Jonasic asesor consistorul, Traian Barzu assesconsist., Patriciu Pagaline professor si asses. consist., Stefan Luianoviciu commercient, Joan Popoviciu asses. consist., Dr. Traian Badescu secretariu consistor, Dr. Petru Barbu professor, Mihaiu Blidariu assesor consistor.

BALAZSFALVA. Teologii Romani din blasiu asotiaza la manifestarea grandiosa ce au interprinsu bhovii fii e bisericci Serbescl in contra paganismului disci gatoriu. — Teologiu.

TEMESVAR. Conferentia prestilor ortodochse Romani din protopresbiteratele timisiora lipova si Banat comlos saluta calduros po correligionarul frati Serbi cari avadi sau intrunit spre a protesta contra reformelor cari vatama adenc scumpa nostra ortodoxca in numele conferentie. — Paul Miulescu protopopul comlosiului, Voicu Hamsea protopopul lipovel, Dr. Train Puticiu protopopul Timisioru.

БЕЧ. Радујући се слози српскога народа у обрани цркве и народности, поздрављам данашњи збор, придружујем се закључку. — Стратимировић, генерал.

БЕЧ. Бечка српска сједињена омладина, радосно поздравља данашњи збор васколиког српског народа у Војводини, појимајући значај данашњега дана по борбу српскога народа, одржање и напредак своје народне индивидуалности, одушевљено прихваћа закључке данашњег збора и кличе сакупљеним заступницима народа: нек вам је срећан рад у борби за име, веру и језик! — Миливој Максимовић, Никола Драгичевић, Бранко Николић, Јован Радонић, Станоје Станојевић, Васа Вујић, Владимир Вућан, Љубивој Стојшић, Тома Петровић, Миленко Ђурић, Пера Богдановић.

БЕЧ. Очи српске бечке омладине управљене су на место, где се сакупља браћа из свију крајева овостраног Српства. Какав народ, таква омладина, која свагда ступа у редове где се ваља борити за народне светиње те даје израза своме одушевљењу и кличе вам: Подигните мушки свој глас на обрану народне светиње, слободе православља и његове установе. Жигошите отворено шовинизам, који се усудио безобзирно рушити установе српске цркве и школе крвљу задобијене, покажите свему свету да нам још лебде пред очима крваве жртве, на којима је подигнута српска аутономија. Докажите да је Србин стари јунак и наставите мушки борбу коју је одважно водио наш Милетић. Кеслер, Поповић, Лукачек, Стојковић, Кнежевић, Стојчевић, Весин, Милијевић, Кузминац, Копић, Живковић, Стејић, Цвејановић, Ткалац, Војновић, Новак Марић, Бајац, Костић, Илибашић, Петровић, Стојковић, Бабић, Чутуковић, Буркхард, Грубић, Јанковић, Ђунић.

БЕЧ. Српска радикална омладина у Бечу одушевљено поздравља браћу своју, који устадоше у обрану најсветијих права вере нам православне, коју нам претци крвљу својом чуваше и нама у аманет оставише, а за тај се свети аманет мора прави Србин одлучно и поштено борити. За радикалну омладину: Милетић, Кеслер, Стојковић, Петровић, Лагарић, Бабић.

БЕЧ. Високо ценећи узвишени циљ данашњег митрополијског збора, желимо потпуни успех и једнодушност на корист и славу васколиког Српства. — Омладинци из краљевине Србије: Мићић, Карановић, Митровић, Милосављевић, Дада, Велизарић, Димитријевић.

БУДИМПЕШТА. Српска будимпештанска уједињена омладина са збора свога поздравља општи народни збор, желећи најбољег успеха у одбрани светиња и будућности народне. Живило Српство! — Потпредседник Сава Путник.

БУДИМПЕШТА.

Завитлан барјак лава пробуђеног
Напред смело нос'те, јер је с нама Бог,
Облачно небо нека буром прети,
Пред нама лебди јоште спомен свети
Светло име српско, вера прадедова
Аманет косовски и њиних гробова,
Та за збор је Србин знаће и да мре,
Све за Српство, ал' Српство ни за све.

За српску будимпештанску уједињену омладину потпредседник Сава Путник.

ГРАЦ. Радосно поздрављамо дивовски збор, на коме се после толико година овострани народ српски опет нашао сложан једнодушан. У том осећају кличемо слогом зачет рад крунисав, сретан успех. — Српска омладина у Грацу.

БЕОГРАД. Српска либерална омладина верна традицијама својих старијих пријатеља срећна је што види сложну браћу Војводине у одбрани вере и имена и шаље јој братско поздравље. — Председник Коста Јездић адвокат.

БЕОГРАД. Са највећим одушевљењем честитамо вам данашњи скуп, желећи да уроди добрим плодом по васцело Српство. Докажите непријатељима да сте свесни својих права и да сте свагда спремни стати на бранич српских интереса. — Матуранти прве београдске гимназије.

БЕОГРАД.

Издржите у борби народа свог!
Благослов нек вам пошље Бог!

Београдски богослови: Шиљеговић, Мајкић, Петровић, Марјановић, Протић, Митић.

БЕОГРАД. Браћо Срби! Скупљени из целе војводине и тројединице, доказујете, да вам је Српство пре свега на срцу. Одушевљени тиме желимо, вам да сложним радом испуните што сви желимо: да сачувате наше мило Српство у тим крајевима. Живели свесни прекосавски Срби! кличу — ученици 7 разреда I. београдске гимназије.

НОВИ САД. Сетите се родољубивих предака и њихових светлих дела за добро наше. Осветлао образ себи и потомству! — Српска православна црквена школска општина новосадска.

НОВИ САД. Здраво Србадијо из свију крајева. Загрми душманину пуним гласом, а кукавице и изроде презри! — Уредништво Заставе.

БУДИМПЕШТА. Браћо, честитамо Вам данашњи рад и желимо Вам добар успех у вашем предузећу Недељко Дудић трг. Андра Николић гимназиста, — Никола Вукичевић, Коста Николић, Васа Васић, Тоша Гаврић трговац, Милоје Сретеновић филолог, Димитрије Поповић трговац, Драгиша Николић трговац, Петар Стриковић богослов, Атанасије Д. Радевић, Милоје Стојановић.

БЕОГРАД. Желим сретан за народ користан рад. — Др. Мита Лукић професор.

БЕОГРАД. Желим љубав, слогу и користан рад. — Михаил П. Живановић, адвокат.

СОМБОР. Да Бог да сретан дивовски дан, а над вам успехом круписан. — Српско грађанско певачко друштво.

СОМБОР. Устај, устај Србине, устај не оклевај, смрт не чека, ропство стега, устај не оклевај. На ноге Срби браћо, народност и вера зове! — Сомборска стара Милетићева гарда.

ВРШАЦ. Нека вас Бог сложи и умудри на одбрану светиња наших. — Коста Маринковић.

АРАД. Духом смо с вама на браничу српских светиња. Сложно српска браћо у слози је спас. — Браћа Ћосић.

МОРОВИЋ. Том српском збору и дивану прикључујемо свој глас: Желимо од њега слогу у слози је српски спас. Батровци, Тешић, Алимпић, Павковић.

МРАМОРАК. Напред српски соколови у обрану миле нам православне вере. — Потпис нечитак.

КОВИН Српски вам поздрав. Покажимо да смо још онај народ, који је од увек био носилац мисли државног интегритета и слободе у свој монархији. Слава народној свести, доле с лажним слободоумљем власника. — Др. Милан Божески.

МРАМОРАК. Препречени деобном комисијом Романа, учествовати лично не можемо. Све данашње закључке митрополијског збора усвајамо. — Председништво српске православне црквене општине.

ПАНЧЕВО. Србинском слогом разгоните мрак, чувајте веру браните брак. Покажите свету да Србин живи, потомство нек се тој свести диви. — Пера Милорадовић, Миша Томић, Душан Васић, Ђока Николић, Ђока Пантелић, Јоца Димитријевић, Јован Николић, Мита Палић, Макса Барјактаровић, Ђока Николић, Мита Милошев, Алекса Петровић.

ГОСПИЋ. Вребачка црквена општина поздравља митрополитски збор, најтоплијом молитвом да Бог благослови и умудри његов рад, за срећу премилога Српства и православља. — Председништво.

БЕЧ. Поздрављамо старешине, браћу и све сакупљене на свечаном и достојанственом раду у чувању вере у обрани и савести зарад имена Српског. Љубав нека Вас сложи, а истина руководи у вери је спас! — Стеван пл. Видак.

КОРЕНИЦА. Бог стари сачувао Србе и од ове мучне работе. Само напред сложно но одважно. Живели. — Српска црквена општина кореничка.

ВЕЛ. КИКИНДА. Болешћу препречен не могу с вама у обрану свете нам вере православне, миле народности свога гласа подићи; с тога желим да ваше дело благослов Божји крунише. — Паја пл. Еремић.

ПАКРАЦ. Из дубине душе поздрављамо одушевљене заступнике народа сакупљене за обрану свете вере наших прадедова. Кличући: У слози је спас! — Српство пакрачко.

ВИНКОВЦИ. Сретан збор и договор. Живели! — Тискара Трумића.

ВРШАЦ У борби народа српског за права своје цркве и народности учествује и своје симпатије шаље збору српско женскиње. — Добротворна задруга Вршчанска.

БЕЧ. Поздрављамо сложну српску браћу на збору у јуначкој борби за нашу свету цркву крваво стечену аутономију и дичну српску народност. — Остојић и Бајић.

ГОМИРЈЕ. Сабрани у свету задужбину српску поздрављамо српски народни збор, са топлом жељом и чврстом надом, да ће народни збор у одбрани светиња народних придружити се гласу архипастира српских, те осуђујући кобне по цркву и народ страначке стрампутице, ставити се у један ред па под свети црквени народни барјак, који су од Арсенија трећег примили и високо држали српски јерарси, а који и данас држи света и крепка десница патријарха српског Георгија, српских владика. Живио патријарх српски Георгије. Живио српски народ! — Свештенички збор у манастиру Гомирју.

МРАМОРАК. Напред српски соколови у обрану миле нам православне вере! — Ђока Маор, вршчанин.

СОМБОР. Немогући лично учествовати у духу смо с вама око обране народних светиња, нека вам је сретан и благословен рад! — Благојевић и остали радикали.

ТИТЕЛ. Не пуштајте, да нам злотвор наше свето крњи! — Тителске Српкиње.

— Па навићићу се, генерале; четрдесет сам година био нежењен.

— То није много! Али у место ноге, добра би била каква трака?

— Не, хвала, имам ја добар кајиш.

— О, увек му је до шале! смејаше се генерал. Скроман, као и сваки јунак овај Лесталин. И полазећи рече: Ја ћу порадити.

Оде, нисам му могао ни одговорити.

Прође месец дана. Било ми је дуго време и много пута премишљах о том, како ће се жена љутити, ако се генерал заузме за мене, па и изради.

И једно лепо после подне заиста добијем крст за заслугу, с овим речима од генерала: „Када једним јунаку однесе кугла ногу, треба га одликовати.“

Страх ме обузе. Узмем крст, упакујем га и напишем генералу: „Хвала на милости, али враћам крст. Ја сам увек вршио своју дужност, али кугла ми ипак за то не однесе ногу.“

После два дана добијем ново писмо од генерала оваког од прилике садржаја:

„Лесталине! Заповедам вам, да обесите на груди крст. Скрхала вама ногу кугла или камен, то се мене не тиче. Пуцњу се не може човек одупрети.“

Био сам осуђен, да носим крст.

А што ме је највећма гњевило, беху у кафани они обешењаци, који ме овако хваљаху: „Јуначни Лесталин једва једанпут доби крст онај, који је заслужио.“

Лесталин одведе свога пријатеља клупи једној под кестеном.

Седоше.

Лесталин наједанпут запита:

— А ти пријашко?! Да видимо, шта си ти радио после Константине.

Маривал извадивши бурмутицу, шмркну и рече:

— Шта сам радио? Бојим се исмејаћеш ме. Али ми смо стари ратни другови! Могу ти рећи истину. Знаш, брате, — како да кажем — та ја сам... правио сплетке.

Иди бога ти!

— Та да, да. Маривал је сплеткарио. Ти знаш ја сам увек волео интриге.

Једног дана видим у Паризу једну врло лепу жену. Грдна нека жена. Шта да ти кажем: волео сам је . . . Била је лепа, била је млада...

Родитељи су јој, говорила ми је, прости кројачи, који баш нису бог зна како заслуживали иглом и концем . . .

Жена је имала и мужа . . . Ово ми још више раздражи уображење.

На све стране видим већ драму: Муж трчи мени и виче: „Господине ви сте ми завели жену!“ „Господине! ја волем вашу жену!“ За тим долази нападај, двобој, затвор, суд, суочење са љубазницом и т. д. Једном речи готова комендија. „Гвожђе се кује док је вруће“ говорио сам жени. — Кажите мужу, да имате љубазника . . . И жена ме послуша . . .

Рекла је мужу . . . За тим дође мени и рече ми, да је оставила мужа . . . Али што и говорим толико . . . Та жена — и мене превари... Побеже с једним банкарем.

Маривал љута. Гледаше у небо и повика:

— О, како беше то лепа, дивна женска. Помисли само, Лесталине, висока је два метра...

— Така је некако и моја — промумла Лесталин — сасвим така . . .

— Врат бео као снег, дивна рамена.

— Па, баш као моја!

— Шта? као твоја? — запита зачуђено Маривал.

— Па да, као моја бивша жена! — одговори Лесталин.

— Уста, као јагода. Очи као небо плаве; дугачка коса . . .

— Та иди, молим те, сасвим као моја бивша жена — понављаше Лесталин.

— Увек се шали овај Лесталин!

— Озбиљно говорим, веруј ми пријатељу!

Већ се смркавало; вечерње звоно већ зазвонило; два старца смешећи се устадоше с места и пођоше кући. Маривалу се непрестано врзла по глави лепа жена и непрестано мрмљаше:

— О, лепа жена, заиста лепа жена беше! На десном рамену беше врло леп младеж, изгледаше као мува у млеку.

— Шта? Младеж? На десном рамену? Јел, онако мрке боје? — викну Лесталин.

— Јест, јест — потврђиваше Маривал.

— Јел' могуће?! Та, јес чуо то је . . . моја бивша жена.

— Та није могуће — грозио се Маривал.

— Али пријатељу тако је, кад кажем, то је моја бивша жена. Сад се добро сећам, да је сваке недеље ишла у Париз, да посети тетку. Али, кад дође кући, била је љута као рис. Сада се не чудим, ти си је тако надражио, а? Е, обешењаче један, због тебе сам дакле скрио ногу? А?

— Да, да, али ми онда можеш захвалити и на крсту — добаци му Маривал.

На то се два ратна друга слатко насмејаше.

За тим рекоше још коју, руковаше се и одоше један лево, други десно.

Када су били једно од друго на неких педесет корачаји, Лесталин се окрену и викну пријатељу:

— Ако се нађеш са мојом женом, немој јој рећи, да сам добио крст за заслуге.

— За што?

— Јер ће ми натраг доћи!

Рече и наслањајући се на штап, лаганим корацима одгегуца се стари Лесталин и нестаде га међу кестенцијама.

Превео —ор—

ПАНЧЕВО. Руку руци ви прваци отачбине! Одбаците сваке зађевице! Очувајте српско лице. Нека нас данас кап из ките босиљка светога Саве благослови! Нека вам данас символ српске вере пред очима буде! Само слога Србина спасава! — Данкуц

ПАНЧЕВО.

Омладина српска узданица млада
У вама ужива, и од вас се нада:
Очувајте веру, јер ту лежи спас
У то име примите поздравље од нас!

Стеван Блажић, Владимир Ђуришић, Божидар Милосављевић, Душан Болманац, Чедомир Петровић, Радослав Јовановић, Паја Татарин, Пера Маринковић, Андрија Лозанов, Мирко Мирковић, Сава Поповић, Миша Опра.

ЗЕМУН. Земунска трговачка омладина поздрављајући данашњи збор, као израз народне воље на бранику миле нам прадедовске православне вере кличе: У слози лежи спас! — Јов. Пуљо, Миливој Левин, Миливој Радујковић, Ђока Теодоровић, Жива Поповић, Милутин Росић, Коста Михајлових, Бранко Стерио, Јов. Брапковић, Светислав Васиљеско, Петар Зестриан, Светозар Нотарош, Павле Аврамовић.

ТЕМИШВАР (ФАБРИКА). С одушевљењем поздрављамо искупљени народ и желећи истрајност у борби за неокрњено очување наших права и тековина, изјављујемо пристајање на закључке народног збора. — Фабричка српска црквена општина.

СЕНТОМАШ. Борба за народна права и свето нам православље показаће душманима цркве и народности нам миле, да је српска свест будна, са којом још рачунати морају. Нека успе народним благословом праћени рад. Живио свесни српски народ! — Србобранска омладина.

РУДНА. Поздрављајући збор у име свију једномишљеника, придружујемо се у свему резолуцијама збора и кличемо вам: Живели! — Јерej Петровић, учитељ Ајваз, Аца Расков, Ника Поповић, Јован Драгутиновић, Жива Радован, Јован Ђорђевић.

ТУРСКА КАЊИЖА. Здраво да сте браћо мила свиколики на збору под окриљем премилостивог нам владара. Браните најсветије нам светиње веру, име и језик! Доле са убитачним реформама! Живео наш премили краљ Фрања Јосиф први! Живио народ српски. — Срби општине Јозефоначке.

БУДИМПЕШТА. У духу код вас одушевљено поздрављамо сакупљену браћу! — Миљковић тутор, Ковачевић одборник, Ћира Радановић, Јосић, Костић, Путник, др. Јефтић општинари и као чланови православне општине пештанске.

ГОСПИЋ. Збор свеколиког народа српског окупљеног на бранику светих аманета прадедовских, одушевљено поздрављају испод кршна Велебита речима: Устај, ради, бори се не клони! — Срби Госпичани.

СОМБОР. Од срца желим, да сложан рад целог Српства успехом буде крунисан. Живело здружено Српство! — Каракашевић књижар.

ТОМАШЕВАЦ. Због краткоће времена није одржана ванредна црквена скупштина. Одржаће се накнадна и учиниће своје. Придружујемо се одлукама општег митрополијског збора. — У име једномишљеника Јован Станковић парох и црквени председник.

БЕОДРА. Поздрављамо вас браћо на збору! Желимо успеха раду вашем. Чувајмо образ народни, чувајмо и бранимо веру и језик наш! Миливој Томић парох, Ђура Малешев председник, Фански Милош тутор.

КРАГУЈЕВАЦ. Из срца јуначке Шумадије поздрављам сакупљену браћу у сложној и једнодушној обрани миле народлости и вере православне као и крвљу предака извојеваних права народних. Напред браћо у име Бога! Будућност је наша! — Светозар Деспотовић.

ВЕЛ. БЕЧКЕРЕК. Нека вам лебде пред очима аманет косовски, светиње народне: име, језик, вера и слобода! — Српска бечкеречка трговачка омладина.

ЦЕГЛИД. Да Бог благослови рад народа српског, уједињеног у обрани свете вере и народних права, па да српска слога спасе Србина. — У име православне опћине кишфалубске Стеван Михалџић парох, Милош Хорват председник.

СОМБОР. Препречени послом не могосмо доћи, желимо да мушки сложно станете у обрану наше миле православне вере. Живели! — Јаша Гергуров, Чеда Милутиновић, А. М. Коњовић, Брестовац, Коста Георгијевић, Младен Павловић, Даша Грујић, Светозар Лукић, Јован Миланковић, Радивој Ковачић, Светозар Јагеровић, Милан Г. Пандуровић, Стеван Николић, Средоје Гергуров, Данило Гергуров трговци, Ђорђе Павковић ђакон.

СЕНТОМАШ. Десет векова слило нас је с црквом православном — у редове светитеља њених уврштени су први мужеви српскога народа. Црква нам је аманет старе славе наше, она је стожер у ропству нам била — крст и гусле су наша историја! С тога се дубоко клањамо разбуктаној свести народној, која данас у историјском Сијону за веру, име и језик војује. Слава збору — бог му дао у борби победу. — Сентомашани.

КАРЛОВО. У редовној седници црквене скупштине карловске држане 3. априла ове год. број 18 присутна, шездесет два члана, једногласно придружују се гласу са одлукама митрополијског збора, протестујући против наперених реформа црквених. — У име скупштине: Нова Попов председник црквене општине карловске.

БЕЧ. Поздрављам сложну српску браћу на данашњем збору. — Јелена Остовић.

ВЕЛИКА КИКИНДА. Живила солидарност немађара у Угарској! Живео покретач те по Србе Војвођане, најспасоснија идеје! И име једномишљеника. — Владислав Станков.

ПАНЧЕВО.

Братства и слоге нек јекне зрак
Очувајте браћо, црквени брак
Недајте права дедова славни,
Остајмо Срби али — православни!

Миша Костић, Паја Момчиловић, Коста Васиљевић, Мита Бељин, Коста Крунић, Жива Токин, Ђура Ђонин, Миша Костић, Ђура Стојковић, Кристић, Јован Илић, Лаза Николић.

АДА. Поздрављајући борце за народње и верске светиње ми смо у души с вами. Усвајамо и потписујемо све одлуке донесене на збору, кличући да напред воде за веру православну и народност српску. Искупљене прваке милог нам народа преклињемо да данашњу једнодушност пренесу на остале правце рада им, молећи их, да после збора поведу реч и пораде око успоставе старе слоге и споразума, јер само тако можемо избећи извесну пропаст, коју нам непријатељи вере, имена и рода полако али за цело спремају. — Шевић свештеник, Ћирић учитељ, Пилић учитељ, Никола И. Поповић, Иван Жигић, Марко Вуић, Јанковљевић Јаша, Миија Драгин, Ђука Стричевић, Јоца Живков, Пашић Ђура, Ранко Вуков, Паја Манојловић, Марко Седмаков, Бешлин Паја, Бешлин Милан, Ђура Седмаков, Никола Седмаков, Јефта Мркшић, Урош Бешлин, Велимир Дудварски, Драгин Вељa.

ПЕРЛЕЗ. Нека свемогући Бог благослови рад сакупљеног Српства из свих крајева на митрополијском збору. Браните јуначки наше крвљу стечене светиње, нек душман чује нек душман зна, да је цело Српство с вами. Живео краљ! Живео српски народ! — Поповић, Пиперски, Ракић, браћа Петровић, браћа Вогорош, Подсуванов, Дракулић, Ранисављевић, Вујичић, Јовић, Панић, Берков, Пиперски, Терзић, Раписављев, Илић.

СУЊА. Поздрављамо збор спомен-песмом: Хајдмо браћо у име Бога, само нек је слоге! Паво Пајић, Родољуб Пајић, Богдан Пајић, Миле Дерета

ВЕЛ. БЕЧКЕРЕК. Србин је претрпео и политично Косово, ево му се спрема културно ново; онда се диго Турчин на крст часни, сад га хоће потомци св. Стевана у блато да згазе. Ово је други Видовдан, друго Косово. Па као оно негда на Косову у цркви Самодржи причестите сву браћу сада у светом Сиону, причешћем слоге љубави, једнодушности и дигните високо заставу српску, на којој с једне стране пише: „За краља и отаџбину“, а с друге: „За свету веру, име и језик српски“. За сва знамења та вековима је Србин лио своју крв и за заслуге своје законе добио, да очувају целом свету на видику. Громогласно проговорите. Требали за њих принети нове жртве, нове крви — Србин ти је опет први! — Срби Бечкеречани.

РУМА. Спречени да учествујемо на данашњем збору ипак смо у духу с вами. Браните наша, крвљу стечена права — мушки и јуначки. Сретан вам рад мила браћо српска! — Румске српске занатлије: Емил Кокић, Арон Прица, Ђока Живановић, Браћа Гроздић, Милан Јосимовић, Сава Живковић, Јован Петровић, Ђока Максимовић, Данило Медаковић, Мита Радујчевић, Мита Дојчиновић, Вељко Вилић, Тодор Михајловић, Петар Крстић, Мита Гигорин, Јован Поповић, Алекса Глигоријевић, Лука Радојчић, Јован Стефановић, Јован Ловренски, Васа Дреновац, Јован Мисирача, Петар Ђорђевић, Петар Димовић, Васа Адамовић, Тоша Сувајџић, Ненад Крестић.

ЕЧКА. Поздрављајући збор целокупног народа српског, који ће показати целом свету на видику, да Србин љуби и брани изнад свега свету веру и народност своју — кличем: чист збору, живело Српство! — Светозар Теодоровић, парох.

ЕЛЕМИР. Изабраном председнику кличемо: живио на данашњем састанку бранитеља свете нам цркве, већ желимо жељу народа с божјом помоћу Његовом Величанству цару и краљу светиње успеле. — Момиров Шуба председник, Лакатуш Светозар трговац, Миша Еремић, Лаза Топалов, Ђура Лакатуш, Стеван Михајлов, Шандор Михајлов, Милан Суботић, Трива Суботић, Младен Булић, Ђура Мијатов, Дина Тапавички, Лаза Соларов, Миленков Стева, Михајло Пиргин, Јанков Обрад, Живан Станков, Милићевци, долазе стопедесет потписа.

СЕНТАНДРЕЈА. Удаљена стара патријаршија шаље искрен братски поздрав народном збору. Црни облаци, што обузеше свету цркву и народност нашу, сведоше цркву и народ у једно коло. Дај Боже, да се из њега изроди ера чистог родољубља Тада удруженим силама умећемо одолети свакој навали. Сретан и успешан рад! — Јован Игњатовић, Никола Кречаревић, Јован Пачариз парох, Корнел Чупић парох, Адријан Станишић јеромонах, Петар Бенић Васа Милутиновић, Стеван Корнел Бемшић, Јован Димшић, Теодоровић, Стеван Поповић.

МАЈУР. Српска црквена општина свињичка придружује се у духу вама, браћо, те жели вам Богом благословен и успешан рад, па кличе слава православној цркви, живио наш краљ Фрања Јосиф, живио свесни народ српски! — Црквени одбор.

САСЕ. У недељу одржаној седници придружила се потписана општина тој општини у погледу црквених реформама, кличући: Живила српско-православна општина сремско-карловачка! Живио данашњи сакуп, митрополијски збор. — Српско православна црквена општина.

В. БЕЧКЕРЕК. Као браниоцима православља изјављујемо вам на раду вашем нашу захвалницу. Привилегијом од 1690. г., која је на земаљском сабору 1792. инартикулирана и крепост закона добила, ујамчено нам је слободно управљање наше вероисповести у смислу правила и обичаја наше цркве, који се без саизволе народног заступства правоваљано не могу се изменути. За то обратите се светлој круни и саборима заштите ради молбом и представком у цељи тој да успете. Кличемо вам: Живели! — Бечкеречки Срби занатлије.

КУДРИЋ. Одушевљено поздрављамо збор. Душом и срцем смо уз вас. Браните народна права и цркву нашу. Моле вас Великосредиштани: Александар Кевђелац парох, Душан Милетић, Лазар Сокин, Жива Ђорђев, Сава Радић, Пера Кутрицки, Иса Кутрицки, Ђока Миљков, Ника Живојинов, Пера Војтески, Жива Миљков, Пера Симић, Макса Вијатов, Ђока Кутрички, Васа Ђорђев, Жива Станчулов, Јанко Скокин, Стеја Скокин. Ђока Жајски, Васа Војтески, Ника Вуков, Коста Стојанов, Арон Постин, Вита Стефанов, Жива Стефанов, Жива Стојанов, Жива Ненадовић, Никола Дићански, Тоша Матички, Јефта Живков, Мила Стојанов, Марко Дећански, Светозар Максимов, Васа Вијатов, Вита Синђелин, Аркадије Синђелин, Ника Јановац, Младен Скокин, Жива Дећански, Спаса Вијатов, Иван Живојнов, Тома Скокин, Жива Јановац, Мила Гига, Ника Ђорђев, Младен Војтески, Иса Скокин, Спаса Скокин, Вита Стојков, Сава Скокин, Миша Трифунац, Туна Стефанов, Иван Скокин, Драгомир Момчилов, Иса Пејин, Сава Пејин, Вита Фртунски, Васа Стојков, Спаса Огњанов.

ГЛИНА. Са највећим одушевљењем и поносом поздрављамо данас овде сакупљени најзнаменитији у најновијој повјесници овостраног народа српскога данашњи збор митрополијски. Здраво браћо у одабраном данашњем најдивнијем савету народном! Здраво дични потомци јуначкијех мученичкијех предака својијех! У час добри проговорили данас живу реч у обрану највећих светиња српскијех. Бог је с нама, јер је дело свето обрана цркве и народа божијега. Бог вјере и народа оставити не ће, тако вели на сва уста народ српски на крају овоме. Претешке околности, у којијем живимо са народом својијем, не даду нам да смо скупа с вами данас. У духу смо с вами, браћо мила, духом тијем јакијем и поноснијем са преко шездесет три хиљаде народа народа свога поздрављамо вас на збору великом, најодабранији синови српски. Претешки су дани ово, притисла нас невоља са свијех страна, црн облак наднео се над главом овостранога народа српског, у најтеже искушење западоше потомци Чарнојевићеви, Шакабентини и Рајачићеви. Задњи час као да одкуцава опстанку нашем на страни овој, али Србин је жив, Србин је јунак. У то име помози ви Бог браћо мила, ријеч ваша нек је жива и бурна! Ту ријеч потписујемо ми и шесдесет три хиљаде народа српскога у протопресвитерату овом. — Свештенство и народ протопресвитерата киринско-глинског.

КОРЕНИЦА. Стечевину нашу, око које стопут крваво коло ухватисмо и мртвијем главама међе замеђисмо, хоће да нам униште. Нека се пере громови на цркву и темељ јој — нахудити не ће, они ће се одбити о громовод народне свести, што још тиња иза косовског крвавог пира. Цркву брани Бог и народ. Па да сте нам здраво узданице наше и у сто добрих часа збор зборили и у слози дозборили! — Грађани Коренички.

Вести из места и са стране.

Изабрани и потврђени владика бачки Герман Опачић положио је 31. марта о. г. у Бечу заклетву Њег. Величанству. Тако сад већ више ништа не стоји на путу посвећењу, за које још није коначно одређен дан.

Наши нови автономни чиновници. У седници саборског одбора од 5 априла изабран је за народно-црквеног подсекретара Душан Јанковић, свршени правник, сада вежбеник код кр. судбеног стола у Пешти. — За архивара пак изабран је Ђура Бекић професор више девојачке школе у Панчевс. — За првог чујемо да не зна српски, а други не зна, осим српског ни један други језик који се у стечају захтевао. А међу тим било је куд и камо спремнијих молилаца и на једно и на друго место. За сада оволико!

Није више сироче. Наши читаоци ће се још сећати оне белешке, којом јависмо, да је на Благовести једно српско мушко детенце постало сирочетом. Том приликом апеловали смо на оне, којима Бог није дао од срца порода, да учине себи лепу задужбину па да се приме овога детета; јер изгледи за будућност малог сирочета нису били ни мало утешни, а осим тога дете је могло бити за Српство изгубљено. Али нађоше се добри људи и — мали Паја данас већ више није сироче. Баш на дан великог народног збора у Сремских Карловцих, на цветни четвртак, постао је сином честитог Србина и Српкиње Душана Марића књиговође у Руми и жене му Милице. — Желимо малом Паји да буде жив и здрав и на радост и дику својим новим родитељима! А кад се буде женио, па му буде требао кум или стари сват или девер — нека се обрати на данашње уредништво „Заставе“.

Најновија преска парница против Румуна била је у прошлу среду у Клужу. Оптужени су учитељи Михаило Кречун из Ходоша и Петровић из Торње, што су у „Трибуни“ писали против закона о платама учитељским и њима „дражили“ румунске учитељске кандидате. Са њима је оптужен и тадашњи уредник „Трибуне“ Балтеси и издавач Неча Попа. Оптуженици на тој расправи нису хтели друкчије, до румунски говорити. Порота је са 7 против 5 гласова прогласила сву четворицу за криве и суд на основу тога осудио учитеља Кречуна на 3 месеца државног затвора и 50 фор. глобе; Петровића, уз укидање пређашње осуде, на 6 месеци држ. затвора и 100 фор. глобе; Балтеса на 300 фор. глобе; а Попа на 200 фор. глобе. Уједно је суд наредио, да се од кауције „Трибунине“ конфискује 500 фор., осуђене осудио на сношење судских трошкова и донео решење, да се пресуда штампа у „Трибуни“ на мађарском језику. — Осуђени су уложили ништовну жалбу.

Дан и година спомена моштију св. Саве. О том се породила пре кратког времена сумња у јавности. Н. Дучић, архимандрит, с тога је упутио једно писмо уреднику „Српских Новина“, у коме вели: да је то питање пречишћено, и да је дан 27. априла 1594. ресултат не само његова дуга истраживања, но и ресултат до кога је дошао г. Ил. Руварац, наш доиста најпоузданији критичар историских извора српских, који је он и објавио још 1888 године у црквеном листу „Истини“.

Београдски великошколци и грађански брак у Угарској. Читамо у „П. Лоју“ белешку, по којој је београдским великошколцима забрањено ићи у Карловце на збор угарских Срба, који ће да протестује против грађ. брака. По белешци тој министар председник Николајевић изјавио је за непристојно, да српски поданици учествују на политичким демонстрацијама (е види га, мудраца!), ко је се тичу унутрашњих одношаје једне стране државе. — Не знамо, колико је истине у овој вести. И ако не сумњамо много да није тако. Међутим на радост нама и свему поштеном Српству, београдски су великошколци здраво стигли у Карловце не да „учествују“, већ да виде Србе у земљама круне св. Стевана како су сложно и одушевљено устали и подигли свој глас против црквено-политичких реформа угарске владе, које хоће да нам прегазе светињу вере, народност и автономију нашу. Хвала београдској омладини на топлом саучешћу. Држимо, да ће са цветног збора понети у краљевину српску лепе усмене. А г. Николајевићу је већ самим тим чином, што је могла та белешка изићи у „П. Лоју“ (без обзира на њену истиност или не) издата јадна сведоџба о његовој — српској и православној свести!

Трговина.

Нови Сад, 9. априла. Пшеница прве каквоће 7 ф. 10—— н. Пшеница средња 6 ф. 50—80 н. Пшеница лакша роба 6 ф. 50 н. Наполица 6 ф. 20—30 н. Јечам 5 ф. 50—80 н. Зоб 6 фор. 70 н. Кукуруз 4 фор. 50—70 н. Маст 48 фор. Сланина сува 50 ф., дебела пажена 54 ф. Све од 100 килограма.

Свињи угојени тешки .	44 н.
„ средњи . . .	42 н.
„ лаки	38—40 н.

Све од 1 килограма.

Теоци .	8—20 ф.	по комаду.
Јагњци .	5—12 ф.	по пару.
Овци . .	7—14 ф.	„

*

Стање воде под Новим Садом.

8. априла било је 1·03 мет. а 9. априла је било 0·98 мет.

*

Течај златног и сребрног новца на будимпештанској берзи

од 8. (20.) априла.

Дукати — — — — — —	5 ф. 88 н.
Наполеондори (20 франака) —	9 ф. 92 н.
Угарска златна рента — — —	118 ф. 25 н.
Аустријска златна рента — —	119 ф. 25 н.
Угарска крунска рента — —	95 ф. — н.
Аустријска крунска рента — —	— ф. — н.
Немачке држ. марке (од 100 мар.)	61 ф. 15 н.

Новије вести.

Аустро-Угарска и Француска. Поводом свога борављења на Кап Мартину одликовао је наш владар, осим председника Карнота, још више француских виших чиновника са разним орденима.

Збор моравских Младочеха. Из Брна јављају, да се тамо сутра састаје збор моравске младоческе народне странке, на којем ће посланици др. Херолд, др. Крамарж и др. Странски поднети извештаје. На збор овај доћи ће многи младочески посланици из Ческе и неки Словенци.

Међународна изложба у Антверпену. Из Антверпена јављају, да ће тамо међународна изложба бити отворена 8. (20.) маја у присуству краљевске породице.

Пролетне кише. Са многих крајева Угарске јављају, да су после подуже суше пале лепе и плодотворне кише.

Пожар у шуми. Из Осека јављају, да се у моровићском шумском котару петроварадинске имовне опћине појавио пожар, који је велики део шуме уништио.

ИНТЕРКОНФЕСИОНАЛНИ ЗБОР
свештенства котара Старо-Пазовачког.

Услед наредбе кр. хрв. слав. далмат. земаљске владе, одела за богоштовље и наставу од 3. (15.) децембра 1893. бр. 8940., којом се одређује једноличан поступак секте Назарена и баптиста у краљевинама Хрватској и Славонији, и која даје и пружа слободу ширења тих секата с једне стране, а с друге стране везала руке свештенству признатих хришћанских вероисповести у извршивању црквених функција — договорио се српски православни парох Стеван Шимић и евангелички парох Владимир Хурбан, обојица из Старе Пазове, да сазову интерконфесионални збор у Ст. Пазови, сматрајући то питање заједничким, те да заједнички о њему на збору и расправља.

Позив је овај свештенство котара ст.-пазовачког једнодушно прихватило и својски се одазвало и на збору учествовало.

Шта се све на збору урадило и закључило, види се из ниже наведеног записника, који гласи:

Записник

интерконфесионалног збора свештенства Ст. Пазовачког котара држаног 4. (16.) априла 1894. у Ст. Пазови у погледу наредбе високе кр. хрв. слав. далм. земаљске владе о Назаренима од 3. (15.) децембра 1893. бр. 8940.

Присутни. Од срп. православног свештенства: Максим Живковић парох н.-карловачки, Спиридон Мауковић парох белегишки, Димитрије Станисављевић парох војачки, Дамјан Прерадовић парох голубиначки, Стеван Шимић парох старопазовачки, Милан Попадић парох војачки, Светозар Дујановић парох бешчански, Светозар Вуковић парох чортановачки, Никола Поповић капелан старо-бановачки.

Од иноверног свештенства: Блаж Радонић римокат. парох голубиначки, Владимир Хурбан еванг. парох старо-пазовачки, Антон Рајт римок. парох ново-бановачки, Самуел Грецмахер еванг. парох бешчански, Паул Шнајдер рефор. парох бешчански, Антон Крутшнит еванг. парох ново-пазовачки.

Осим горе споменутих присуствоваше на овом збору још и други свештеници ван котора овог.

Српски православни парох Стеван Шимић, као један од сазивача отвори збор у школској дворани, поздрављајући свештенство са срдачном добродошлицом и напомиње, да је циљ састанку данашњем та, да се пронађе пут и начин, којим би се ова наредба, која је на штету цркве а и саме државе преиначити односно допунити могла, те позива збор, да изабере председника и перовођу. Збор једногласно изабра за председника еванг. пароха Владимира Хурбана, а за перовођу православног пароха Стевана Шимића.

По што се збор конституисао, то је председник преставио политичког изасланика у особи кр. котарског предстојника г. Плате Михајловића, и после дужег и свестраног разматрања исте наредбе и из ње проистичућих последица сложио се у следећој резолуцији:

по што ова наредба секти назаренској пружа могућност егзистенције и јачега ширења на штету цркве и саме државе;

пошто наиме §. 1. секта ова, која је до сада била сектом изрично забрањеном — чини сада сектом само законом непризнатом;

пошто следбенике секте по §. 2. еманципира од сваког верског чина и од таквих који сачињавају биће хришћанске цркве;

по што сљедбеницима ове секте законом непризнате по §. 3. даје право сакупљати се;

по што допушта по §. 4. секти овој и неку врст брачне свезе — и ако незаконите — али областно протоколарне и у евиденцији држане, што с једне стране од хришћанског света може бити рђаво схваћено: као корак законитом признању, а с друге стране може бити узроком ширењу конкубината;

по што по §. 5. налаже се кр. кот. областима вођење матрикула порода и смртни сљедбеника назарен. секте без да је црква односне функције извршила — што се противи црквеним наредбама;

по што коначно по §. 11. а у свези са §. 2 и 5. допушта Назаренима, да сами сарањују своје мртваце и то на особитом месту — што се опет истима пружа неки засебан положај;

то закључује овај збор једногласно, да се састави представка на односне претпостављене црквене области, у којој ће се навести опасност ширења секте Назаренске; надаље штетне последице извирује из наредбе вис. кр. земаљ. владе, и у којој ће се садржавати захтев, да исте црквене области на високом месту интервенирају у сврху преиначе у питању стојеће високе наредбе.

За састав ове представке изабран је одбор од 5 лица и то: Срп. правосл. парох Максим Живковић и Стеван Шимић, римокат. парох Блаж Радонић, евангел. парох Владимир Хурбан и реформ. парох Паул Шнајдер, који ће исту у име збора потписати и отпремити.

Позива се свештенство Хрватске и Славоније, да овај закључак збора овог прихвати те и у својим зборовима сличне кораке учини за обрану цркве а против секте назаренске.

Како је овим дневни ред исцрпљен затвара председник седницу и захваљује се свима на лепом одзиву и учешћу.

ПОЗИВ
НА
ДВАДЕСЕТПЕТГОДИШЊУ ПРОСЛАВУ
коју приређује
СЕНТОМАШКА СРПСКА ЦРКВ. ПЕВАЧКА ДРУЖИНА
ПРВИ И ДРУГИ ДАН УСКРСА 17. и 18. АПРИЛА 1894.
уз суделовање
БЕОГРАДСКОГ ПЕВ. ДРУШТВА „КАЋАНСКИ“,
СРПСКОГ ЧИТАОН. ПЕВАЧКОГ ДРУШТВА НОВОСАДСКОГ
И ГЂЦЕ КАТАРИНЕ ЈАНКОВИЋА ИЗ РУМЕ.

Распоред прославе:

1. Први дан Ускрса по подне примање гостију са стране у стану певачке дружине у кући г. Милоша Рунића и размештање по становима.
2. Истога дана у вече у 8 сати поход са лампијонима у почаст двојице добротвора сентомашке српске црквене певачке дружине.
3. Други дан Ускрса свечана литургија са благодарењем у св. богојавленском храму.
4. Истога дана у 1 сахат по подне заједнички обед.
5. Истога дана у вече у 8 сахати забава са игранком у дворани општинске куће.

О прослави свирање војничка музика 70. пешадијске пуковније из Петроварадина.

За улазак на забаву плаћа се 1 фор. од особе, а од породице 2 фор. 50 нов. ђаци плаћају половину од улазне цене.

Добровољни прилози примају се са благодарношћу.

Чист приход намењен је благајници српске црквене певачке дружине у Сентомашу.

Распоред забаве:

I. ДЕО.

1. Говор.
2. „Боже братимства“ од Д. Јенка, певају у мушком збору сва певачка друштва заједнички.
3. „Мирјано“ српска народна маћедонска песма, пева уз пратњу гласовира гђица Катица Јанковића.
4. „Малоруске народне песме“ од Славјанског, пева београдско певачко друштво „Каћански“.
5. „Прељина песма“ двопев од Ив. пл. Зајца, певају уз пратњу гласовира гђце Гордана Попсавина и Јела Белића.
6. „Песма о песми“ од А. Јорговића, пева новосадско читаоничко певачко друштво.
7. „Српске народне песме балканске“ од Јов. Пачу-а и Д. Јенка, пева сентомашка српска црква. певачка дружина.
8. „Српске народне песме“ пева уз гусле Витомир Рунић.
9. „Хај, нек' плану“! за прославу спевао Алекса Р. Шантић, композиција од Х. Доубека, певају у мешовитом збору сва певачка друштва заједнички.

II. ДЕО: ИГРАНКА.

ПОЗИВ.

У смислу „Пословника“ срп. правосл. учитељског збора Арадског среза — §. 30. а) — одобреног решењем Славног Е. Ш. О. у Темишвару од 29. јула 1893. год. бр. Е. Ш. О. 232. а на основу донесеног закључка у седници учитељског збора одржаној у Срп. Чанаду 26. августа 1893. бр. 9 — 1893. Уч. зб. IV. — позивају се сви редовни чланови учитељског збора Арадског среза, као и сваки пријатељ срп. школе и њеног напретка, у редовну седницу, која ће се у Варјашу — срп. пар. осн. школи — светле Недеље у Среду и Четвртак дакле 20. и 21. априла о. г. по ст. календару одржати.

РАСПОРЕД.

I. 20. априла, у 8 сахата ујутру Призивање св. Духа, за тим прелаз у срп. школу.

II. Извештај председн. о полученој решења Славног Е. Ш. О. од 29/7. 93 бр. Е. Ш. О. 232.

III. Извештај привр. благајника о стању благајне.

IV. Практична предавања и расправе.

1. Уплив срп. нар. умотрина у срп. нар. осн. школи; расправља Г. Платон Подградски. (Деска).
2. Из рачуна: учење таблице множења са бр. 6. до 30. Практично предаје Гђа. Јулиана Бранкован (Срп. Чанад.)
3. Реч две о испитима у срп. нар. осн. школи „какви су и какви треба да су“? расправља г. Ст. Вукадиновић (Батања).
4. Из природописа „О кичмењацима у опште, а понаособ I-во коло сисара I. ред дворуци (Човек) у свези с' мађарским језиком; — практично предаје ***
5. Склапање „Распореда часова у 4. разр. школи са једним учитељем; изнаша г. К. Вујковић (Варјаш).
6. Склапање Распореда часова у 6. раз. школи са једним учитељем; изнаша г. Р. Тополац (Сириг).
7. Критика.
8. Одређење дневнога реда и места за идући збор.
9. Избор часника, у смислу пословника одс. VI. §. 28.

У Батањи, 30. марта 1894.

Стева Вукадиновић
учитељ и председн. учитељ. збора.

Примедба: а) Чланови одбора позивају се у одборску седницу, 19. априла у 4 сахата по подне.

б) Да би се месни одбор за дочек гостију за довољан број станова састарати могао, умољава се сваки, који је рад, да на реченом збору учествује, да свој долазак Г. Кости Вујковићу учитељу у Варјашу пријавити изволи најдаље до 15. априла.

ОГЛАСИ.

ОГЛАС.

П. П. препоручујем своје добро снабдевено стовариште разних шпецерајских артиклова, као: шећера, сваке врсте кафе, пиринца, зејтина, јужна воћа, поморанџа, лимунова, сува грожђа, бадема, урме, смокава итд. **од пет кила пакета** са врло умереном ценом.

Наручбине извршујем по налогу тачно, брзо, и шаљем поштом per Nachnahme. Паковање рачунам по коштању.

У интересу п. п. препоручујем свакој домаћој кући ради уверења доброг и солидног еспапа, да изволу по једну наручбину учинити.

С поштовањем
ПЕКО МИЛОШЕВ
2—10 трговац у Фиуми.

В. СТЕФАНОВИЋ У НОВОМ САДУ
ПРЕПОРУЧУЈЕ
ПАРНИХ МАШИНА ЗА ВРШИДБУ

из најврстније фабрике **Хофхер и Шранца, сејаћих машина**, најновије системе и лаке **косећих машина**, (Favoritta), **сечки мали и велики**, за сећи сено сламу и кукурузовину, **машина за крљање и за прекрупу кукуруза, млинова, тријера, кајшева и зејтина за машине, пољаве**, по врло умерену цену на одплату, уз подпуну гаранцију

С поштовањем
В. СТЕФАНОВИЋ,
опупомоћени заступник у Н. Саду
3—5 у Златној греди бр, 7. у сопственој кући.

НЕОБИЧНО ЈЕФТИНО!
ЈАКО ОБАЉЕНЕ ЦЕНЕ!
СВОЈЕВОЉНА КОНАЧНА РАСПРОДАЈА
МАНУФАКТУРНЕ РОБЕ
ТРГОВИНЕ
ИГНАЦА БЕМА
КОД ЗЛАТНОГ ЛЕПТИРА
Нови Сад, футошка улица, у кући
Бернхарда Фишера.

Велики избор штофова за мушко и женско одело у свима квалитетима.

Црно терно глат и у мустри.

Брински вунени штофова за одело за господу и дечаке.

Креаса и кончана платна у свакој врсти. Шифона и градла из најбољи фабрика.

Каневас-нанкин-инлет за креветно рубље.

Дамаст рубље за астал бело и у бојама.

Простирача и штофова за завесе, разне врсте креветни простирача, бархенда, фарбарског штофа, марама цепни и свилени, катуна атласа, сатена и свију у мануфактурну струку спадајућих артикла.

Пошто ће се тешко опет скоро пружити прилика да се по тако јефтину цену купити може, то нека нико не пропусти прилику док још робе има на стоваришту, да своју потребу подмири.

За многобројну посету учтиво моли и позива

С поштовањем
ИГНАЦ БЕМ.

Штелажи и дућански прибор јефтино је на продају.
2—2

ЗЕМЉА НА ПРОДАЈУ

преко 46 ланаца у Србији у округу шабачком, срез мачвански, а селу Шеварицама. По погодби пола одмах одплатити, а пола на одплату може бити. Ко је вољан купити, нека се обрати **Тоши Ћирићу** механџији у Шабац.
1—2

У мојој галантеријској, кратке, беле и плетива робе трговини, потребујем једног доброг старијег

СПОМОЂНИКА

који одмах ступити може. Треба да влада мађарским, српским и немачким језиком.

М. СЛЕЗАК
1—1 код сребрног венца.

ПАРНИХ
ВРШЕЋИХ МАШИНА.

Имам на продају један локомобил и дрешкастен Рустонов од 8 коњских снага 4 године употребљен ал потпуно добар са пољавама, шприц и виндом **за 2500 фор.** једну употребиту гарнитуру локомобил и дрешкастен од 6 коњских снага **од Робеја за 1800 фор.**, једну гарнитуру од 2½ коњских снага, од Шутлеворта **за 1250 фор.** уз потпуну гаранцију.

В. СТЕФАНОВИЋ,
у Новом Саду у Златној греди
3—5 број 7. сопствена кућа.

За моју конфекционалну трговину потребујем старијег и млађег спомоћника. Старији мора бити потпуно вешт истој струци, тако исто и млађи од те струке мора бити. Срби имају првенство. Ступити могу одма.

ШАНДОР ТЕОДОРОВИЋ
2-3 у Винковци.

Мануфактурна, помодна и платнарска
ТРГОВИНА
ПАВЛА Д. ЈОВАНОВИЋА
У ЗЕМУНУ

потребује вештог спомоћника и ученика, који могу одма ступити.
2—2

5—10 фор. дневно

сигурна заслуга без капитала и без ризике, пружамо свакоме који се прими продавања законом одобрених лозова и државни папира. Понуде на адресу: „Lose“ ad Annonc-Exped. J. Danneberg Wien I. Wollzeile 19.
5-6

НЕСТАЛО ЈЕ

разлике између сиротог и богатог од како моја фабрика експортира штофове да сваки 3 метера и 10 цм. Бринског штофа за читаво одело мушко за 4 фор. 25 нов. добити може. Само треба да то купи па да се увери о добром квалитету тога штофа Коме се штоф не допада прима се натраг и враћа му се новац. Код поруџбине треба само означити боју и дал загаситу из отворену.

8—10 **Бернхард Тихо, Брин.**

ЗЛАТНА МЕДАЉА СВЕТСКЕ ИЗЛОЖБЕ У ПАРИЗУ 1889.

101 59 —

Одликован медаљом за оцене на светској изложби у Чикагу.

„ПРИРОДАН КОЊАК“

од чистог вина печен. Препоручујем штованој српској публици и обвезујем се за сваку анализу и тачну послугу.

од 2 год. стар 30—50—100 литри ф. 1.80 н. литра
од 3 год. стар 30—50—100 литри ф. 2.— н. литра
од 2 год. стар поштанско буренце 4 литре с буренцетом ф. 9.60
од 3 год. стар поштанско буренце 4 литре с буренцетом ф. 12.—

2—3 **МИТА В. ТОКИЋ, ВРШАЦ.**

Власник: Славко Свет. Милетић. За уредништво одговара: Милан Поповић. Српска штампарија дра Свет. Милетића у Новом Саду.